

X

337

D 3 15

Katolícke Hlasy.

Vydáva

Fr. Richard Osvald.

Číslo VII.

Kto je
Ježiš Kristus ?

Spísal

Fr. V. Sasinek.

V RUŽOMBERKU

Tlačou kníhtlačiarne Karla Salvu.

1899.

3375

Do pamätníka.

»Synáčkovia, vystríhajte sa modiel« (1. Ján 5, 21.)!
»Mnohí falošní proroci povstanú a svedú mnohých« (Mat. 24, 11.); ale vy »nebývajte účastníci ich« (K Efez. 7.), »hľadte, aby vás žiaden nesviedol« (Mat. 24, 4.).
»Preto ktoríkoľvek sme dokonáli, tak smýšľajme« (K Filip. 3, 15.): »Pane, ku komu (inému) pôjdeme? Slová života večného Ty máš; a my veríme a vieme, že si Ty Kristus, Syn Boží« (Ján 6, 69. 70.). »Ty si Kristus, Syn Boha živého« (Mat. 16, 16.)! »A niet v žiadnom inom spasenia; lebo niet iného mena pod nebom, daného ľuďom, skrze ktoré mohli by sme byť spasení« (Skut. ap. 4, 12.).

»Milosť Pána nášeho Ježiša Krista s duchom vaším, bratia! Amen« (K Gal. 6, 18.)!

»Vzdelanej mládeži slovenskej«

venuje

Vydavateľ.

X | 337

D₃ 5D 391

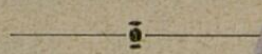
4
ky

Katolícke Hlasy.

Vydáva

Fr. Richard Osvald.

Číslo VII.

Kto je Ježiš Kristus ?

Spísal

Fr. V. Sasinek.

V RUŽOMBERKU

Tlačou kníhtlačiarne Karla Salvu.

VERI H. 0201054

1900

1900

VERI H. 0201054

1900

1900

1900

1900

Kto je Ježiš Kristus? Je to veľmi vážna otázka. Od jej základného rozlúštenia závisí nielen poznanie jeho vznešenosti a velebnosti, ale i hlboká úcta, ktorú sme mu podlžní; áno od jej vnútorného rozlúštenia závisí nielen uspokojenie pravdochlivej mysle, ale i spasenie naše. Zaoberať sa s touto otázkou za našej doby je tiež vecou potrebnou, aby sme nielen utvrdení boli vo viere kresťanskej, ale i zachránení boli pred neverou, ktorá kazí i časnosť i večnosť pokolenia ľudského.

Že duchom slepí pohania, ku ktorým neprišli ešte historické zprávy o Ježišovi, nepoznajú ho a neklaňajú sa jemu, to je pochopiteľné; lebo kto čo nepozná, to ani oceniť nevie. — Že židia odvracajú sa od Ježiša, príčinou je, že krmení bývajú zášťou a potupovaním Ježiša, zapávajú uši svoje pred poučným slovom, odmršťujú od očí svojich hodnoverné písmo o Ježišovi, nechcú a nechcú uznať, že ten, ktorého ich predkovia ukrižovali, bol tým od Boha zasľúbeným a poslaným Messiášom; radšej potupujú Ježiša, než by dopustili na otcov svojich tú potupu a vinu, že v osobe Ježiša prenasledovali a ukrižovali svojho Messiáša. Kto svevoľne a násilne zatvára oči pred slnkom, tomu ono darmo svieti; on sa kryje vo tmu a je v nej. Diviť sa treba však kresťanom, ktorí pokrstení a skrze krstný sľub viazaní sú veriť v Boha Otca i Syna i Ducha svätého, nechcú poznať v Ježišovi tú druhú božskú osobu, totižto Syna Božieho.

Behom všetkých stoličí všetci, ktorí mali pravú známost o Ježišovi, v tom sa shodovali, že Ježiš Kristus je druhá božská osoba, je Syn Boží od večnosti, ktorý

v určenom čase k svojej božskej prirodzenosti pripojil prirodzenosť ľudskú, stal sa i človekom, s ľuďmi obcoval, ich učil, za vykúpenie pokolenia ľudského od večného zatratenia trpel muky a prehorkú smrť ukrižovania, vstal z mrtvých a s telom osláveným na nebe vstúpil. Túto vieru vyznávali a za ňu i život svoj obetovali. Túto vieru v božstvo Ježiša vyznávali i tí, ktorí v niektorých iných veciach s cirkvou katolíckou nesúhlasili.

Odvrátíme-li zrak svoj od minulosti a obrátíme-li ho na prítomnosť, badáme síce, že i za našej doby sú miliony a miliony ľudí, nielen katolíci ale i nekatolíci, ktorí tak, jako i predkovia, jednako smýšľajú o božstve Ježiša; s poľutovaním však musíme vyznať, že nemalý počet je i tých, ktorí božskú prirodzenosť Ježiša zapierajú a jeho len za púheho človeka vyhlasujú. Sú to ľudia buď učení alebo neučení. Tí učení sú ovšem učenými vo mnohých veciach, v ktorých sa cvičili a vzdelávali; nie sú však učenými i v tých článkoch viery o Ježisovi, v ktorých sa necvičili a nevzdelávali. Pridajme k tomu ešte i to, že sa sháňajú len za časnými vecami, za roskošami a za telesnými pôžitkami, badáme, že myseľ svoju majú obrátenú len na telo a časnosť, nepovznášajú ale myseľ svoju i na vyššie, Boha a duše týkajúce sa veci, totižto na veci náboženské. Áno, sú, ktorí pomýšľania na veci náboženské od seba odmršťujú, aby tak odmrštili od seba i tú uzdu, ktorá by ich zdržovala od svevole a roztopašnosti. Tí neučení zapomínajú na slová Ježišove, aby nestarali sa len o to, čo budú jesť i piť, a čím sa budú odievať, ale aby predovšetkým iným starali sa o kráľovstvo nebeské (Mat. 6, 33.). Miesto toho, aby buď vo všeobecnosti verili, čo cirkev k vereniu predkladá, alebo dali sa poučiť slyšaním slova božieho a čítaním katolíckych spisov o niektorom článku viery, dajú sa ľahkomyselne strhnúť slovu alebo peru nevercov a neznabohov. Z tohoto vidieť, jak užitočný, ba mnohým nevyhnutelne potrebný, dobrý skutok vykonáme, keď menovite o božskej prirodzenosti Ježiša

rozjímať budeme; lebo tento článok viery je základným kameňom všetkých právd kresťanských. Jako veríme v Ježiša, tak veríme i v učenie jeho. Je-li nielen pravým človekom, ale i pravým Bohom: pravé a božské je i učenie jeho.

Nikto, ktorému známe sú dejiny minulosti, nepochybuje o tom, že bol vo svete Ježiš, ktorý za panovania rímskeho cisára Oktaviana Augusta, skutočne narodil sa v Betleheme, za cisára Tiberia Augusta a za júdskeho vladára Piláta učil v Judstve, Samarii a Galilei. Máme o tom toľko a tak hodnoverných dejepisných pamiatok, jako o žiadnom inom deju historickom. Sú to sv. evanjelia a iné historické pamiatky, ktoré písané boly buď od učenníkov Ježiša alebo od učenníkov niektorého apoštola. Títo vlastným okom videli a vlastným uchom slyšali Ježiša; a za to, čo písali a hlásali svetu, i ukrutnú smrť podstúpili. Sú to sv. knihy Nového zákona: teda z nich musíme čerpať poznanie osoby Ježiša. Jako iný pravdivý dejepis nerobí sa z hlavy, ale čerpá sa z hodnoverných prameňov historických, tak i poznanie Ježiša čerpá sa zo svätých kníh Nového zákona.

1. Každý človek najlepšie vie, čo a kto je; pýtajme sa teda Ježiša samého: kto a čo je? Jeho odpoveď znie, že je nielen synom človeka čili pravým človekom, ale i pravým Bohom; a toto hlásal o sebe nielen pred svojimi učenníkami a pred zástupami ľudu, ale i pred zákonitou vrchnosťou.

a) Keď bol jedenkrát Ježiš v meste Cäsarei Filipovej, tázal sa učenníkov svojich: *»Za koho majú ľudia Syna človeka«* čili jeho, Ježiša? Na to odpovedali mu: *»Jedni za Jána Krstiteľa, druhí za Jeremiáša alebo za jedného z prorokov.«* A Ježiš riekol: *»Vy ale za koho ma máte?«* Šimon Peter odpovedal: *»Ty si Kristus, Syn Boha živého!«* Či Ježiš zavrátil Petra pre toto vyznanie jeho božstva? Nie, ale potvrdil ho, rieknuc: *»Blahoslavený si Šimone, synu Jonášov, lebo (to) nezja-*

*вило тебе тело а кровь, але Отец мѳй, которѳй је в небе-
сиах.*« Jako tu, tak pri iných príležitostach menuje Boha
nebeským Otcom svojim; а rozoznávajúc себа од него,
menuje себа Synom Božím.

b) Podobne i pred inými, буď jednotlivými alebo
shromaždenými, буď nazýva себа Bohom, alebo privlast-
ňuje si také skutky, ktoré len Bohu vlastné sú. Keď бол
uzdravil од narodenia slepého а tento navrátil са k nemu,
tázal са ho: *»Veríš-li v Syna Božieho?»* On ale na to
pravil: *»Kto је to, аbych uveril v него?»* Ježiš одpo-
vedal mu: *»Videl si ho, а ten, которѳй s tebou mluví,
је он»* (Ján 9, 35—37.). Podobne pravil i pred zástupom:
»Otec i ja jedno sme» а *»Otec мѳй је, о ktorom pra-
víte, že је Boh váš»* (Ján 8, 54.). V аком smysle ho-
voril, v takom smysle brali slová jeho i protivníci, keď
v nevere а zátvrdlivosti svojej chceli ho ukamenovať а
pravili: *»Nie pre dobrý skutok kameňujeme teba, але
pre рúhanie; лебо, keď človеком si, činíš са Bohom»*
(Ján 10, 33.). Ježiš privlastňoval si takú moc, ktorá len
Bohu náleží. Keď priniesli k nemu mrtvicou raneného а
prosili о jeho uzdravenie, obrátiv са k nemu pravil:
»Dúfaj, synu, odpúšťajú са тебе hriechy tvoje!» Nad
tým zarazili са jeho protivníci, hovoriac, že len Boh
môže odpustiť hriechy. Na to ale im Ježiš одvetil: *»Аby
ste але vedeli, že Syn človека má moc на zemi од-
пúšťаť hriechy»,* poznajte то зо zázračnej moci mojej,
а *»pravil ku šľаком porazenému: Vstaň, vezmi lúžko
svoje а choď»* (Mat. 9, 6.). Tým dokázal, že nielen má
božskú moc k zázračnému uzdraveniu але i k odpúšťaniu
hriechov. А kto že môže даť komu život večný, než sám
Boh? А hľa, Ježiš pravil о себе, že овеčkám svojim dáva
život вечný (Ján 10, 28.).

Na božskú svoju prirodzenosť upozorňoval židov аj
odvolávajúc са на sv. Písmo Starého zákona а dokladajúc,
že оно, kde hovorí о Messiášovi, то hovorí о ňom (Ján
5, 39). Sv. Písmo Starého zákona але praví о Messiášovi,

že bude nielen pravým človekom, ale i pravým Bohom. Tak prorok Isaiáš predpovedal kráľovi Achazovi ten veľký zázrak, že *„Panna počne a porodí Syna, a meno jeho bude Emanuel“* (Is. 7, 14.), čili *Pán Boh s nami*. O Galilejčanoch ale praví, že uvidia veľiké svetlo a radovať sa budú, volajúce: *„Mal'učký narodil sa nám a syn daný je nám, a meno jeho: Podivný, Radca, Boh, Otec budúceho veku“* (Is. 9, 6.). I anjel Gabriel, poslaný z neba, pravil bl. P. Marii: *„Co svätého narodí sa z teba, bude nazvané Synom Božím“* (Luk. 1, 35.).

c) To isté vyznal o sebe Ježiš i v tej najosudnejšej hodine, keď, zajatý v gethsemanskej zahrade, dovlečený bol pred synedrium čili pred najvyššiu súdnu stolicu vo veciach náboženských. Najvyšší kňaz Kajfáš slavnostne zaprisaháva Ježiša, rieknúc: *„Zaklínam ťa skrze Boha živého, abys nám povedal: Si-li ty Kristus, Syn Boha živého“* (Mat. 26, 63.)? A čo na to Ježiš? S vážnosťou a s úplným povedomím odvetil: *„Tys pravil“*, čili: Tak je, jako si sám pravil. V tom smysle, v akom mluvil Ježiš, vzal i Kajfáš slová jeho; lebo vo svojej zátvrdlivej nevere na znak zhrozenia sa svojho, roztrhol rúcho svoje a pravil: *„Rúhal sa Bohu,“* čili: Rúhal sa Bohu, vydávajúc sa za Syna živého Boha.

d) Za koho sa vydával Ježiš, najlepšie mohli znať jeho učenníci, ktorí to často slyšali z úst jeho. Tak sv. Peter učinil v mene ostatných apoštolov. Keď niektorí z učeníkov Ježišových, nechápajúc zaslúbené tajemstvo Tela a Krve jeho odstúpili od neho, pýtal sa apoštolov: *„Zdaliž i vy chcete odísť?“* Na to sv. Peter odvetil: *„Pane, ku komu (inému) pôjdeme? Ty máš slovo života večného a my uverili a soznali sme, že si ty Kristus, Syn Boží“* (Ján 6, 69 a 70.). Tak sv. Tomáš, keď sa bol presvedčil, že Ježiš božskou mocou svojou (Ján 10, 18.) skutočne vstal z mrtvých, zvolal: *„Pán môj a Boh môj“* (Ján 20, 28.). Sv. Matúš, podajúc zpravu o počatí Ježiša z Ducha sv. v živote bl. P. Marie, dokladá:

„*Toto ale všetko stalo sa, aby sa vyplnilo, čo bolo povedano od Pána týmito slovami proroka: »Ejhl'a, Panna počne v živote svojom a porodí syna, a meno jeho bude nazvané Emmanuel; čo tol'ko znamená: s nami Boh«* (Mat. 1, 22 a 23.). Sv. Ján, ktorý podobne obcoval s Ježišom, udávajúc príčinu, ktorá ho pohla k písaniu evanjelia, praví: *»Tieto veci ale napísané sú, aby ste uverili, že Ježiš je Kristus, Syn Boží«* (Ján 20, 31.) Sv. Marek, ktorý zprávy o Ježišovi prijal od sv. Petra, započína svoj spis s týmito slovami: *»Evanjelium Ježiša Krista, Syna Božieho.«* Sv. Pavol, ktorý vedomosť o Ježišovi dostal z čiastky od apoštolov, z čiastky od Ježiša (Gal. 1, 12.), píše Rimanom, že dla tela zo židovských predkov pochádza *»Kristus, ktorý je blahoslavený Boh na veky«* (Rim. 4, 5). Sv. Lukáš, ktorý čerpal zprávy svoje dielom od bl. P. Marie, dielom od sv. apoštolov, menovite od sv. Pavla, naznačil, že i sami diabli, ktorí boli posadli ubohých ľudí, vyznali, že Ježiš je Synom Božím (Luk. 4, 41.) a volali: *»Ježišu, Synu Boha najvyššieho«* (Luk. 8, 28.)!

Z uvedených tu dôkazov zrejme je, že Ježiš vydával sa za Boha a tak i od apoštolov i od zástupov i od najvyššej rady židovskej, áno i od samých zlých duchov tak rozumený a pokladaný bol; a keď je tak, z toho nastáva otázka: či to tvrdenie Ježiša o božstve svojom srovnáva sa s pravdou?

2. Keby to tvrdenie Pána Ježiša o sebe, že je Synom Boha živého, nebolo pravdou, bolo by to strašnou opovážlivosťou, vecou samou sebe odporujúcou a nemožnou. No pri Pánu Ježišovi nemožno myslieť ani na jednu z týchto námietok.

a) Človek mravný a počestný je i pravdomluvný; čo má na jazyku, to má i na mysli a srdci. Mravnosť a počestnosť Pána Ježiša nielen nemôže sa brať do pochybnosti, ale naopak celý jeho život je vzorom toľkej svätosti a dokonalosti, jaká len Bohu vlastná byť môže, na-

toľko, že bol jediný, ktorý i do očí neprajníkov svojich mohol povedať: „*Kto z vás viniť ma bude z hriechu*“ (Ján 8, 46.)? A na túto svoju bezpříkladnú mravnosť a, na počestnosť svoju zakladajúc pravdomlivosť svoju, pravil im: »*Mluví-li vám pravdu, prečo mi neveríte?*« Vyznali to o ňom i sami jeho protivníci, keď pristúpivše k nemu pravili: »*Majstre, vieme, že pravdomlúvny si a ceste Božej v pravde učíš*« (Mat. 22, 16)! I sám Pilát poznal, že ho židia len zo zášti a falošne obžalovali, viackrát verejne sa vyslovil o Ježišovi: »*Nenachádzam žiadnej viny na ňom!*« Sv. Ján Krstiteľ bol tak svätý, že celý národ židovský s hlbokou úctou koril sa pred ním; a tento vyznal, že Ježiš ho prevyšuje natoľko, že nenie ani hoden rozviazať remienky na obuvi jeho. Nenie divu teda, že tí, ktorí s ním obcovali, s tou najväčšou úctivosťou nazývali ho Najsvätejším a Najspravodlivejším (Skut. ap. 3, 14.), čistým a nepoškvrneným bäránkom (I. Pet. 1, 19). Mravnosť a počestnosť Ježiša teda nijakým spôsobom nedovoľuje nám, aby sme pochybovali o jeho pravdomlivosť; nedovoľuje nám, aby sme nemali za pravdu i to jeho tvrdenie o sebe, že je i Boh.

b) Snáď je v tom jeho tvrdení protirečenie a vnútorný odpor? Na žiaden spôsob. Čo že je protirečenie? Je ono tvrdenie a spolu upieranie; ku pr. keby niekto povedal: »Ja píšem a nepíšem; je tma a nenie tma.« V tom by bolo ovšem protirečenie, keby bol Pán Ježiš o sebe povedal: »Ja som človek a nie som človek; ja som Boh a nie som Boh.« V tom ale nenie žiadne protirečenie: Ježiš je pravý človek a spolu pravý Boh. My ani to nehovoríme, že v Ježišovi nekonečný Boh premenil sa na konečného človeka, ale to hovoríme, že druhá božská osoba čili Syn Boží je Boh od večnosti, potom však ku svojej božskej prirodzenosti pripojil prirodzenosť ľudskú; v jednej svojej večnej osobe mal i božskú i ľudskú prirodzenosť; v jednej osobe svojej bol Boh i človek spolu. V tomto tvrdení teda nenie žiadneho protirečenia.

c) Snáď je to nemožnosťou, aby Syn Boží od večnosti stal sa i človekom v časnosti? I židia i my veríme, že Boh zjavil sa Mojžišovi vo kre horiacom a neshoriacom (II. Mojž. 3, 2.); že viedol Izraelských na púšti vo dne v oblakovom —, v noci v ohnivom stĺpe (II. Mojž. 13, 21.): či nenie to dôstojnejšie pre Syna Božieho, že zjavil sa v prirodzenosti ľudskej? Ano zjavil sa a zjaviť sa musel, aby čo nebeský učiteľ bol prístupný ľuďom, a čo Vykupiteľ skrze utrpenie múk a smrti na svojom tele zadosť učinil spravodlivosti Božej za pokolenie ľudské. Možno bolo anjelom, ktorí sú čistí duchovia, objaviť sa vo viditeľnom tele ľudskom (Tob. 12, 15.): malo by to byť Synu Božiemu nemožno objaviť sa v tele ľudskom? My ovšem nemôžeme pochopiť to »Jak o?« Nemôžeme však pochybovať o tom, že sa to stalo. I bl. P. Maria, keď jej čo panne prečistej a neporušenej, zvestoval anjel Gabriel, že počne a porodí Syna Božieho, nemohla to pochopiť a zvolala: »*Jako sa to stane?*« Anjel Gabriel však jej pravil: »*Nebude u Boha nemožná žiadna vec*«. Mnoho, mnoho sa stáva i v prírode, o čom pravíme: »Stalo sa«, niesme ale vstave povedať: »*Jako sa to stalo*«. Nie sme-li vstave pochopiť činenie prírody: jako by sme mohli pochopiť činenie Pôvodcu a Pána prírody? Zaiste Boh vo svojej nekonečnej múdrosti a moci viac môže vedieť a urobiť, než náš krátky rozum vyskúmať a pochopiť môže. Jako z toho zhnitého semiačka vyvíja sa slabunký klíčok, prevrta tvrdú zem, vyrastne v steblo, prinesie klas a v ňom i desaťnásobnú náhradu za to zhnité semiačko? Jako ta rastlina zo zeme na hore vznáša látku a ssaje šťavu? Jako to oko vidí? Jako to videnie maľučkého oka rozprestiera sa na nesmierne priestory? Čo je ten sen, v ktorom sa tvoria a hneď i miznú toľké obrazy sveta i nevidaného? Jako je to, že na ten vypálený kameň naleješ studenej vody, a z toho povstane vriace a ohnivé vápno? Áno všade i v samej prírode vidíme tajomstvá, ktoré pochopiť nemôžeme: čo div, že

i v diele Božom sú tajomstvá, ktoré pochopiť nemôžeme, ale, že sa staly, pri zdravom rozume uznať musíme. Takým tajomstvom je i Vtelenie Syna Božieho čili prijatie prirodzenosti ľudskej na seba od Syna Božieho. Stalo sa, ačkoľvek nevieme si vysvetliť, jako ono stalo sa. My to veríme a rozum svoj podrobujeme neomylnnej pravdomluvnosti Ježišovej.

3. O viditeľnej ľudskej prirodzenosti Pána Ježiša nemohol nikto pochybovať, pretože — ako to i sv. Pavel vyslovuje — bol vo všetkom, vynímajúc hriech, rovný nám; pochybovať mohli len o jeho božskej prirodzenosti, ktorá nebola viditeľnou. No i táto pochybnosť odstránená bola skrze premnohé zázraky, ktoré činil Pán Ježiš. I o nich dajú sa povedať slová sv. Pavla, že veci neviditeľné dajú sa poznať z viditeľných vecí, ktoré sa staly (Žid. 4, 15.). Čo sú to tie zázraky? Sú to mimoriadne, vážne, obdivuhodné a sily prírody prevyšujúce skutky, ktoré len od Boha, čo pôvodcu a pána prírody, pochádzajú, aby buď potvrdily, že je kto od Boha poslaný, buď ním hlásanú pravdu, alebo oboje. Že sú možné zázraky, a že jedine od Boha pochádzajú, kto môže o tom pochybovať? Boh, čo pôvodca a pán prírody, môže niečo i zničiť alebo premeniť, tým viac účinkovanie jeho buď hatiť alebo zvýšiť. Že sú také zázraky potrebné, o tom tiež nemožno pochybovať; lebo sú ony mnohokrát jediným spôsobom, ktorým by Boh potvrdil poslanie a pravdomluvnosť posla svojho. Také zázraky staly sa v starom zákone, a staly sa i v novom zákone skrze Pána Ježiša, a to početnejšie (Jan, 21, 25.) a významnejšie (Jan 15, 24.), tak že mnohí zo zástupu uverili v neho a pravili: »*Až príjde Kristus (Messiáš), bude činiť viac zázrakov, než tento*« (Jan 7, 31.)? I sami protivníci jeho pravili: »*Tento človek činí mnoho zázrakov! Prepustíme-li ho, tak všetci uveria v neho*« (Ján 11, 47.).

Zázraky, ktoré činil Pán Ježiš, dialy sa nielen v domoch, ale i verejne; dialy sa v chráme jerusalemskom, v početne obývaných mestách, pod holým nebom u prítomnosti nesčíselného zástupu. I muži, ktorí vynikali vzdelanosťou a vážnosťou, bohatstvom a hodnosťou, boli svedkami jeho zázrakov. Zázraky tie boli známe široko ďaleko, tak, že boli aj predmetom vyšetrovania so strany vrchností (Ján 9.), áno i sám kráľ Herodes všetečný bol na ne. Ony povýšené boli nad všetku pochybnosť, tak že vytvorená bola každá možnosť klamu a podvodu. Fariisejskí, Saducejsskí a iní jeho protivníci stíhali ho bedlivým okom všade, kde tie zázraky činil. Keby boli len pri jednom jedinom vysledili nejaký i ten najmenší klam, boli by i tie jeho ostatné zázraky ztratili váhu a význam. Pán Ježiš uzdravoval rozličné nemoce bez všelijakého lieku, len jednaním vôle a púhym slovom; uzdravoval nielen prítomných, ale i neprítomných; premenil vodu na skutočné víno, niekoľkými chlebami nasycoval tisíce; rozkázal moru, búrke a víchru, aby sa utíšily; kriesil mrtvých a učinil i ten neslýchaný zázrak, že vlastnou mocou svojou vstal z mrtvých.

Stojí-li pevne skutočnosť tých zázrakov, stojí pevne i pravda jeho učenia; a je to veľká pošetilosť a opovržlivosť, veriť na jeho zázraky, neveriť ale naňho a na pravdu jeho učenia; lebo zázrak je vplyvom samého Boha do prírody a jej zákonov. Kto činí zázraky, buď je Boh, alebo Boh je s ním. Zázraky Pána Ježiša buď sú dielom jeho všemohúcnosti alebo božským potvrdením jeho poslania od Boha. Sú-li dielom jeho všemohúcnosti: teda Pán Ježiš nebol len pravým človekom, ale i pravým Bohom. Sú-li dielom Božím k potvrdeniu jeho poslania od Boha: teda nepochybnou pravdou je i učenie jeho; lebo Boh nemôže všemohúcnosť svoju vynaložiť a poskytnúť klamu a lži. Potvrdzujú-li zázraky Ježišove poslanie jeho od Boha: teda nepochybnou pravdou je i to jeho učenie, že je Bohom. Z tej príčiny i sám odvolával sa na svoje zá-

zraky, keď pravil k židom: »*Skutky, ktoré ja činím v mene Otca môjho, vydávajú svedectvo o mne* (Ján 10, 25.). *Nechcete-li veriť mne, uverte skutkom, aby ste poznali a uverili, že Otec vo mne je, a ja v Otcovi*« (Ján 10, 38.).

4. Jako zázraky dokazajú všemohúcnosť Ježiša, tak tiež jeho predpovedania budúcich vecí a poznania tajných myšlienok a vecí neprítomných, dokazujú jeho vševedúcnosť.

Také budúce vecí, ktoré závisia buď od vôle a dopuštenia Božieho alebo od slobodnej vôle jednotlivých ľudí, nemôže žiaden prirodzený rozum človeka znať a predpovedať s určitosťou; sú ony známe len Bohu prv, než sa stanú. Predpovedá-li niekto budúce veci s určitosťou, a ony potom tak sa stanú, jako byly predpovedané: ich predznanie a predpovedanie mohlo pochádzať len od Boha, a Boh také predznanie a predpovedanie udeliť môže človeku len k potvrdeniu pravdy, nie ale na ochranu lže a nepravosti.

No, Pán Ježiš predpovedal, a to určite, mnohé budúce veci, ktoré sa vyplnily, áno i vyplňujú tak, jako ich bol predpovedal. On predpovedal, že ho židia vydajú pohanom, že bude posmievaný, upľuvaný, bičovaný a usmrtený; že ho Judáš zradí, Peter trikrát zapre; že tretieho dňa vstane z mrtvých; že vstúpi na nebesia a pošle Ducha svätého; že mesto Jeruzalem i s chrámom podvrátené bude od nepriateľa, a to ešte za živobytia mnohých, ktorí to predpovedanie od neho slyšali. On predpovedal, že jeho učenie aj po jeho smrti nezahyne; že nevďačný svet bude prenasledovať jeho verných, ale že on dá im zmužilosť a vytrvalosť, aby sa nebáli tých, ktorí len telo, nie ale i dušu zabiť môžu; že im dá moc, aby učenie jeho, ktoré hlásať budú, potvrdzovali zázrakami; že cirkev jeho trvať bude, jako na pevnej skale založená, tak že ani moci pekelné, ktoré na ňu dorážať budú, nepremôžu ju; že cirkev jeho bude jedným ovčincem

pod jedným najvyšším pastierom. Že sa všetky tieto predpovedania Ježišove vyplnily, je každému známo, komu je známy Ježiš a učenie jeho.

Znať i myšlienky človeka i vzdialené a neprítomné veci, náleží len Bohu všadeprítomnému a znajúcemu i tie najtajnejšie veci. Tak i Pán Ježiš znal a odkryl tajné myšlienky neprajníkov svojich (Mat. 12, 25); znal a zjavil i neprítomné veci (Ján 11, 14.). Také tajné a neprítomné veci nemohol Pán Ježiš poznať svojim prirodzeným duchom ľudským, ale duchom svojej božskej prirodzenosti: teda je nielen pravý človek, ale i pravý Boh.

5. Nie len slová a skutky Pána Ježiša vydávajú svedectvo o jeho božskej dôstojnosti, ale i Boh a anjelia jeho. Jako pri krste v Jordáne, tak i pri slávnom premenení jeho na vrchu Táboře vyslovil sa Boh o ňom: *»Tento je Syn môj, v ktorom sa mi dobre zalúbilo«* (Mat. 3, 17; 12, 18.)! Keď sa Ježiš bol modlil: *»Otče, osláv meno svoje!«* ozval sa nad ním hlas Otca nebeského, rieknuť: *»Oslávil som a ešte oslávim«* (Ján 12, 28; 17, 5). Od Boha poslaný anjel Gabriel zvestoval bl. P. Marii o Ježišovi: *»Čo sa-Svätého z teba narodí, nazvané bude Synom Božím«* (Luk. 1, 35.). Anjelia oslavovali narodenie jeho, obsluhovali ho na púšti, oznamovali zmŕtvýchvstanie jeho a predpovedali príchod jeho v deň súdny; oni boli služobníci Syna Božieho a Pána svojho (Žid. 1, 7). Tiež i celá príroda pri smrti jeho na Golgote hlásala ho čo Pána svojho; lebo slnko sa zatmelo, zem sa triasla, hroby sa otvárali a opona chrámová sa roztrhla, tak že i pohanský stotník, vidiac tie hrozné veci zvolal: *»V pravde Syn Boží je tento«* (Mat. 27, 54).

Zaiste každý, kto bez predsudku a predpojatia uváži tie dôvody a dôkazy, ktoré som podal o Pánu Ježišovi, pohnutý v srdci svojom, v hlbokéj úcte a pokore zvolá s tým stotníkom: *»V pravde Syn Boží je tento!«* To apoštoli hlásali a kresťania vyznávali, jako to o nich

svedčí i pohanský spisovateľ Plinins, praviac, že »Kristu, jako Bohu, piesne spoločne prespevovali.« Za tú vieru sv. apoštoli a mučeníci zmužile trpeli a umierali. Tú vieru sv. cirkev zachovávala a tých, ktorí s ňou tak necítili, z lôna svojho čo bludárov a rúhačov vytvárala. Arius a iní kacíri, ktorí od tej viery odstúpili, zahynuli i s bludom svojím, sv. cirkev Ježišova ale stojí a s ňou i viera v božskú jeho prirodzenosť a dôstojnosť. Cirkev je s Kristom, Synom Božím, a Kristus, Syn Boží, je s cirkvou svojou; bude s ňou až do skonania sveta (Mat. 28, 20.).

Ďýtame sa teraz tých, ktorí zapierajú božskú dôstojnosť a prirodzenosť Pánu Ježišovi: »Nenie-li Ježiš i pravým Bohom, čo že je?« »Snáď je len jeden z prorokov?« O, nie. Keď apoštoli v meste Cäsarei Filipovej boli sdelili Kristu Pánu, že ho mnohí pokladajú sa jedného z prorokov, tázal sa jích: »*Vy ale za koho máte mňa?*« Spokojný bol len s tým, keď sv. Peter vyznal: »*Ty si Kristus, Syn Boha živého*« (Mat. 16, 16). Vyhlasovať Pána Ježiša len za proroka, nie ale za Syna Božieho, znamená odporovať slovám Ježiša, znamená za nepravdu a lož vyhlasovať slová Ježišove, znamená rúhavým spôsobom vyhlasovať ho za luhára. Jak bezbožná to opcováživost!

Nenie-li Pán Ježiš i pravým Bohom, teda čo je? Snáď sú, ktorí povedia: »Ježiš je veľký učenc a ľudomil, je výborný muž, ktorému málo kto, ba snáď nikto v celom svete prirorovať sa nedá. On zaslúži všemožnú úctu, ale Bohom nenie.« Ktorí tak hovoria, vidia v Ježišovi asi len tak významnú historickú osobu, jako bol Plato, Aristoteles a Sokrates, Solon a Likurgos, Alexander a Julius Caesar; ale predsa snižujú ho za púheho človeka, upierajúce mu božskú velebnosť, ktorú si pripisoval. Čo im na to odvetiť? Je-li Ježiš len púhym človekom, nie ale i pravým Bohom, za akého sa vydával: teda — s trasúcou sa rukou píšem — nehovoril pravdu, luhal a klama,

svet; teda bol luhár, klamár a podvodník. Lebo alebo! Medzi pravdou a lžou, medzi pravdomluvným a luhárom nenie prostrednej cesty. Kto má Ježiša i za pravého Boha, ten ho má za pravdomluvného; kto ho nemá za Boha, ten ho vyhlasuje za luhára.

Tí, ktorí toto rúhanie dopúšťajú na jazyk svoj, musia pripustiť i to, čo z toho rúhania by nasledovalo; totižto toto: Nenie-li Ježiš skutočne i pravým Bohom, teda i to sv. Písmo Nového zákona, ktoré ho nazýva i Bohom, je nepravdou, lžou; i sv. Písmo Starého zákona, ktoré ho predpovedalo i čo Boha, je nepravdou, lžou; i Boh, ktorý ho zaslúbil a poslal na svet, je pôvodcom nepravdy, lže; teda taký Boh nepravdomluvný a lživý nenie pravým Bohom. Či to nie sú hrozné rúhania sa Bohu? A takého rúhania dopúšťajú sa tí, ktorí sa opovažujú vyhlasovať Pána Ježiša, jednorodzeného Syna Božieho, za púheho človeka. Na takých snižovateľov Syna Božieho padajú tie strašné slová jeho: *»Kto verí v neho, nebude súdený; kto ale neverí, už je odsúdený; lebo neverí v meno jednorodzeného Syna Božieho«* (Ján 3, 18.). Preč teda s takou myšlienkou a rečou bezbožnou, s ktorou by sme sa opovážili neveriť a zapierať božskú dôstojnosť a prirodzenosť Pána Ježiša!

Je pravda, že pohanom zdálo sa to byť bláznovstvom a židom pohoršením, neveriť v Ježiša Krista, preto že bol ukrižovaný (I. Kor. 1, 23.); ale, keď sa boli presvedčili o jeho nevinnosti a svätosti, o jeho učení a divotvornosti, sklonili pred ním hlavy svoje, aby prijali svätý krst, a kolena svoje, aby sa mu, čo Synu Božiemu, klaňali (Filip. 2, 10.). Tak verili a za tú vieru i muky a smrť zmužile podstupovali. V tejto viere až do času nešťastného kaciera Aria pevne sotrvávali. Roku 317. totižto vystúpil v Alexandrii, v meste afrikánskom, muž, menom Arius, ktorý zapríčinil klátenie sa kresťanov vo zdedenej viere v božstvo Pána Ježiša *od večnosti*. Bol rodom z asiatskej Libie, stal sa kňazom, ale — jako to obyčajou

pýchy je, z pomsty, že ho nezvolili za biskupa alexandrinského, začal rozširovať blud. Tvrdil totižto, že Ježiš Kristus nenie Boh *od večnosti*, jako Boh Otec, ale že ho Boh stvoril pred všelikými stvorami, pred stvorením sveta; že skrze neho, jako by staviteľa, potom svet stvorený je; že Bohu sa v ňom tak zaľúbilo, že zo zvláštnej lásky nazval ho Synom svojím a vyvýšil nad všeliké stvorenia na nebi i na zemi. Jaknáhle sa o tom dozvedel biskup Alexander, napomenul ho a usiloval sa odvrátiť od toho bludu; ale nadarmo. Arius postavil si tvrdú hlavu a slovom i perom ďalej rozširoval blud svoj, zneužívajúc k tomu i prekrútené slová sv. Písma, tak že blud jeho rozšíril sa ďaleko široko, áno zachvátil i nemálo biskupov. Tak povstala veľká roztržka medzi kresťanmi. — Cisár Konštantín, aby tej nesvornosti učinil koniec, vyslal sedemdesiatročného starca Hosia, biskupa z Korduby, mesta to vo Španii, do Alexandrie. Hosius svolal biskupov niektorých k porade, ktorí, uvážiac vec, učenie Ariovo čo blud a kacierstvo zatratili. Tým vec nebola zakončená, a privrženci Aria boli len rozdráždení, tak že cisár za dobré uznal, r. 325. svolal cirkevný snem do mesta Nicey. Sišlo sa 318 biskupov a s nimi veľký počet kňazov. Boly tam obe stránky zastupené. Katolícki biskupi dokázali pravdu katolíckeho učenia tak dokonále, že aj mnohí z arianskych biskupov sa k nim pridali a nicejské vyznanie viery, jako ho katolícki kňazi pri sv. mši dosavád riekajú, podpísali. Následkom toho bol Arius vyobcovaný z lona pravej katolíckej cirkve; ale jeho privrženci nepretrhli obcovanie s ním, ano nahovorili cisárovi, že bez príčiny z cirkve vyobcovaný je, ponevác i on verí božskú dôstojnosť Ježiša Krista. Cisár teda r. 335 povolal k sebe Aria do Carihradu, zkušal ho a keď podpísal nicejské vyznanie viery, rozkázal biskupovi carihradskému Alexandrovi, aby ho opät prijal do lona cirkve. Alexander odporoval a keď jeho odpor zostal bez výsledku, hľadal pomoc u Boha. V sobotu pred tou nedeľou, v ktorú mal

Arius prišiel do chrámu a byť prijatým do Iona cirkve, Alexander vošiel do chrámu sv. Ireny, padol na tvár pred oltárom a vylievajúc slzy modlil sa v Pánu Bohu: »Pane, cheš-li, aby Arius zajtrá do cirkve prijatý bol, najprv vezmi ma služobníka svojho z tohoto sveta; chceš-li ale smilovať sa nad cirkvou svojou, nedopušť to pohanenie na dedictvo svoje, by s Ariom blud vošiel do chrámu tvojho«! Na to v nedeľu so slávou odprevádzali Aria privrženci jeho do chrámu: ale čo sa stalo? Nenaďale pocítil potrebu a vzdialil sa od prôvodu hladajúc záchod. Ponevác dlho tam meškal, priatelia jeho vyšli za ním a našli ho v krvi a s vypadlými z neho strevami mrtvého. Tak zahynul bludár, ktorý sa opovážil zapierať božstvo Ježiša Krista *od večnosti!*

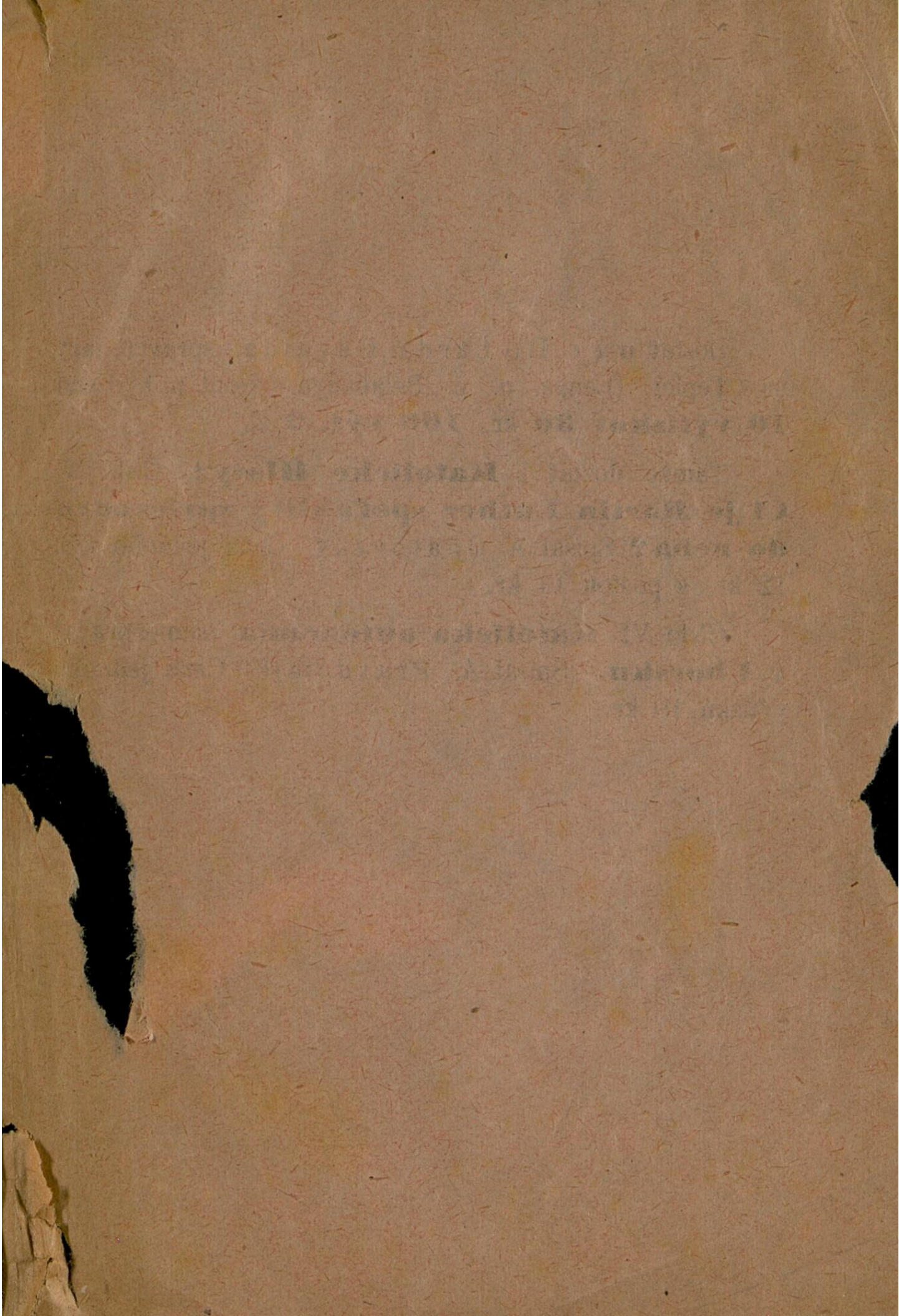
Blud Ariov ešte dlho udržal sa, menovite medzi Getami pod a nad Dunajom, hlavne účinkovaním Ulfilasa, biskupa nad Balkánom; ale konečne zmizol, tak že nezostalo ani stopy po ňom. Vyplnily sa i na ňom slová Gamaliela: Dielo ľudské zahynulo, dielo Božie zostalo (Sk. ap. 5, 38.); zvíťazila pravá viera, viera v božskú prirodzenosť Ježiša Krista *od večnosti*; a táto viera je i vierou každého pravoverného katolíka. Ano i tí, ktorí v iných otázkach necífta jedno s cirkvou katolíckou a držia sa sv. Písma i ústneho podania, v tomto sú jedno s katolíckou cirkvou, že vyznávajú Ježiša Krista nielen za pravého človeka, ale i za pravého Boha, za Syna Božieho od večnosti.

O vy národy sveta, obráťte oči svoje na Ježiša a uši svoje na učenie jeho! On je základom časného a večného blahobytu ľudského, a iného základu nenie len ten, ktorý on položil (I. Kor. 3, 11.). Ježiš je i pravý Boh. Len zatvrdené srdce a bezuzdná náruživosť môže sa opovážiť to zapierať a od seba odmršťovať; ale rozumné, tiché uváženie nie. Ježiš nielen tvrdil to o sebe, i nad všetku, pochybnosť dokázali. Dôvody a dôkazy tie sú nepodvrat-

telné. Na neho sme verili dosavád, naňho verme i po-
zatým až do poslednej hodinky života, kým nás služob-
níkov svojich nepovolá a nevezme ta, kde je na pravici
Otca svojho v nebesiach (Ján. 14, 3). Jemu sa klaňajme
na zemi, aby sme sa mu potom klaňali i na nebi na
veky. Amen.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Dostať u Fr. Richarda Osvalda, správcu fary
na Teplej (Lenge, o. p. Bélabánya, Hont m.) Cena
10 výtiskov 30 kr., 100 výt. 2 zl.

Tamže dostať i **Katolícke Hlasy**: Číslo V.
**Či je Martin Luther spoľahlivý sprievodca
do neba?** Spísal A. Opatovský. Cena jedného výt.
12 kr., s poštou 14 kr.

Číslo VI. **Katolícka autonómia** (samospráva)
v Uhorsku. Spísal A. Pravdomil. Cena jedného
výtisku 10 kr.

